

Hav- og luftgruppens arbejdsprogram 2005

version 08.11.04

1. Sammenfatning af arbejdsprogrammet

Hav- og luftgruppens vigtigste arbejdsopgaver er at producere baggrundsmateriale til en fælles nordisk indsats i internationale organer og forhandlinger om hav- og luftforureninger indenfor rammerne af det nordiske "Miljøhandlingsprogram 2005-08", hvor gruppens aktiviteter falder ind under de to hovedtemaer: "Miljø & Sundhed" og "Havet": 1.2 Luftkvalitet, 2.1 Miljøfarlige stoffer, 2.2 Eutrofiering samt 2.3 Økosystembaseret forvaltning.

Indenfor luftområdet igangsætter gruppen i 2005 først og fremmest projekter, der understøtter EU's CAFE arbejde (luftkvalitet og udslipdirektiver) og UNECE's CLRTAP (konventionen om grænseoverskridende luftforureninger), herunder revision af Göteborg-protokollen (begrænsning af forurening, eutrofiering og jordnær ozon, specielt emissionslofter for SO₂, NO_x, VOC og NH₃). På havområdet er fokus i 2005 rettet mod implementeringen af EU's vandrammedirektiv samt konventionsarbejdet under HELCOM og OSPAR (omkostningseffektive tiltagsstrategier for fjernelse af næringsstoffer).

Gruppen prioriterer for 2005 aktiviteter, der bidrager til at øge kendskabet vedrørende partikler, herunder forholdet mellem partikler i byluft og langtransporteret luft samt forholdet mellem store og små partikler. Resultaterne er specielt værdifulde i nordisk perspektiv, fordi Norden har en forholdsvis stor emission af partikler fra biobrændsler i forhold til resten af Europa, og at emissionen fra denne sektor hidtil har være underestimeret. For at styrke EMEP-modellen (Co-operative Programme for monitoring and evaluation of the long-range transmission of air pollutants in Europe) i policy-diskussioner støtter HLG udvikling og implementeringen af data assimilation i modellering i regionalt perspektiv. Denne integration af overvågnings- og modelleringsdata vil resultere i en forbedret beskrivelse af fordeling/spredning af luftforurening i Europa og bidrage til et bedre basis for evaluering af bl.a. sundhedseffekter.

Gruppens aktiviteter i forbindelse med implementering af EU's vandrammedirektiv fortsætter, idet HLG støtter arbejdet omkring referenceforhold samt klassifikation af miljø- og naturkvalitet i relation til vandrammedirektivets målsætninger om god, økologisk tilstand for de kystnære farvande (samarbejdsprojekter med NMD). I forbindelse med modeller til beskrivelse af referencesystem fortsættes arbejdet med at kortlægge sammenhængene mellem stoftilførsler og næringskoncentrationer, og mellem næringsstofkoncentrationer og biologiske effekter, herunder specielt kritiske belastninger og tærskelværdier. Gruppen har besluttet at finansiere en række workshops indenfor emnet "Modelling and informed management of coastal marine eutrophication" som udløber af vandrammedirektivets bindende forpligtelser om bl.a. opgørelse af grænseoverskridende forureninger og information med hensyn til udvekslingen af forurenede stoffer mellem kystvande og mere åbne farvande. Disse forpligtelser kan bl.a. løses ved hjælp af resultater fra modellering.

Af de 19 projekter gruppen forventes at have i 2005, vil 11 projekter være en fortsættelse af eksisterende aktiviteter. Projekterne forventes at have en tidshorisont på 2-3 år. Ligesom for 2004 vil hovedindsatsen ligge inden for den nordiske søjle (55%), idet undersøgelserne i geografisk forstand dækker Norden (ikke desto mindre kan resultaterne bruges i internationalt sammenhæng). Det samlede budget for 2005 er på 5.625 mio. DKK, med en overførsel af midler fra 2004 på 450.000 DKK (2 projekter, som ikke blev igangsat). HLG har ingen midler som ikke vil blive bundet kontraktmæssigt eller brugt på driften af HLG-sekretariatet.

På baggrund af et ideoplæg til en større fælles nordisk publikation om havmiljøet ("Nordic Seas: Ecology and Environmental Status") som blev præsenteret for HLG, NMD, NKG, NKF, MiFi i 2004, vil HLG arbejde med at få afgrænset og defineret indhold og form på det videre informations/formidlingsaktiviteter.

2. Opfyldelse af MHP's mål, aktiviteter og forventet resultat

Alle aktiviteter HLG igangsætter kan relateres til de to hovedtemaer i Miljøhandlingsprogrammet: "Miljø & Sundhed – Luftkvalitet samt Strategi for Nordisk Miljøindsats i Arktis" og "Havet". For 2005 søger HLG at bidrage til at opfylde følgende målsætninger, aktiviteter og resultater:

Miljø & Sundhed:

1.2 Luftkvalitet: Gruppen igangsætter først og fremmest projekter, der understøtter EU's CAFE arbejde (luftkvalitet og udslipdirektiver) og UNECE's CLRTAP (konventionen om grænseoverskridende luftforureninger), herunder revision af Göteborg-protokollen (begrænsning af forurening, eutrofiering og jordnær ozon, specielt emissionslofter for SO₂, NO_x, VOC og NH₃) [Projekterne FOX1+FOX12]. Ved revision af de nævnte aftaler er det aktuelt at regulere landenes udslip af partikler. Gruppen prioriterer derfor aktiviteter, der bidrager til at øge kendskabet vedrørende partikler, herunder forholdet mellem partikler i byluft og langtransporteret luft (PM₁ og PM_{2,5}) samt forekomsten af store og små partikler fra forskellige kilder (f.eks. trafik)[Projekterne FOX3+FOX5+FOX6+FOX7]. For at styrke datagrundlaget som er grundlæggende for den videre udvikling af CLRTAP/NEC-konceptet (nationale emissionslofter for atmosfæriske forureninger) og opfyldelse af luftkvali-

tetsdirektiverne, igangsættes projekter til validering og verificering af udslipsdata som led i luftemissionsopgørelserne (som også vil bidrage til diskussionerne omkring RAINS-modellens usikkerhed og robusthed; RAINS: Regional Air Pollution Information & Simulation, som kan beskrive emission, atmosfærisk transport og deposition samt effekter). Resultaterne kan bruges i forbindelse med effektivisering i brugen af virkemidler og være et kritisk nordisk indspil i diskussionen omkring EU's cost-benefit analyser's grundlag og forudsætninger [FOX2+FOX11].

Havet:

2.1 Miljøfarlige stoffer (samt 1.4 Strategi for nordisk miljøindsats i Arktis): Gruppen fortsætter indsatsen indenfor kortlægning og risikovurdering af miljøgifte i det marine miljø. Værktøjer til fastlæggelse af vurderings/klassifikationssystemet tilpasset de nordiske forhold (EAC, Ecotoxicological Assessment Criteria) vil blive udviklet til styrkelse af Stockholm-konventionen (global) og POP-protokollen (regional – del af UNECEs LRTAP-konvention). I relation til den vestnordiske miljøgiftsituation, vil gruppen komme med bidrag omkring belastningen af POP (fokus på PCBs), spredningsmodeller for POP samt beskrivelse af POP i relation til ophobning i mennesker [POP1].

Gruppen har tidligere brugt ressourcer på indspil til anti-foulingkonventionen, og gruppen forventer således ikke i år at igangsætte aktiviteter på dette område. Luftforurening fra skibe (MARPOL annek VI) er et betydeligt problem og vil blive prioriteret i HLGs fremtidige arbejdsprogrammer.

2.2 Eutrofiering: Gruppen fortsætter sit arbejde omkring referenceforhold samt klassifikation af miljø- og naturkvalitet i relation til vandrammedirektivets målsætninger om god, økologisk tilstand for de kystnære farvande. I forbindelse med modeller til beskrivelse af referencesystem fortsættes arbejdet med at kortlægge sammenhænge mellem stoftilførsler og næringskoncentrationer, og mellem næringsstofkoncentrationer og biologiske effekter, herunder specielt kritiske belastninger og tærskelværdier [NUT2+NUT8+NUT9+NUT10]. Gruppen har besluttet at finansiere en række workshops indenfor emnet "Modelling and informed management of coastal marine eutrophication" som udløber af vandrammedirektivets bindende forpligtelser om bl.a. opgørelse af grænseoverskridende forureninger og information med hensyn til udvekslingen af forurenede stoffer mellem kystvande og mere åbne farvande. Disse forpligtelser kan bl.a. løses ved hjælp af resultater fra modellering. Det er klart at implementeringen skal baseres på indsats fra de nationale myndigheder, men HLG har en strategisk rolle i denne sammenhæng, idet HLG skal sikre en optimal udveksling af information mellem de nordiske land og bidrage til at der - efter behov - bygges bro mellem påbegyndte og planlagte nationale indsatser herunder bidrage til en overbygning af nationale indsatser. Første workshop vil omhandle "Hydrodynamisk modellering og evalueringskriterier". Workshoppen er en ud af 4 planlagte (en hvert år fra 2005-08, hvor fire forskellige nordiske lande vil være værter), som munder ud i en fælles Guidance Report, som vil indeholde case studies og guidelines til open-source forvaltningsmodeller. For hver workshop vil der blive udarbejdet workshop proceedings [NUT13].

HLG fortsætter ligeledes sine undersøgelser af biotilgængeligheden af organisk kvælstof. Forekommer belastningen som partikulært organisk N: detritus; som uorganisk N: ammonium, nitrate og nitrit; eller som opløst organisk N: humusstoffer stammende fra akvatiske og terrestiske plantenedbrydningsprodukter? Tilgængeligheden har stor betydning for hvilke kilder, der skal fokuseres på og om eutrofieringsproblemerne skal løses med national eller international indsats [NUT1].

2.3 Økosystembaseret forvaltning: HLG støtter det nordiske samarbejde om bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer gennem tilvejebringelse af veldokumenteret grundlag for udvikling og implementering af produktionsmetoder, der sikrer at fiskeproduktionen i nordiske havbrug foregår på en miljø- og sundhedsmæssig forsvarlig måde. Resultaterne forventes at være et direkte indspil i forbindelse med udmøntningen af EU's handlingsplan for akvakultur i et nordisk perspektiv [POP2].

MHP's mål omkring introducerede arter i de nordiske farvande i relation til FNs ballastkonvention samt indspil omkring de biologiske effekter som følge af klimaændringer forventes at blive fokusområde på et senere tidspunkt.

3. Gruppens konkrete aktiviteter som skal forelægges EK-M og MR-M

Gruppen fik i 2003 til opgave at kortlægge de økologiske effekter af olieudslip på kort- og lang sigt samt hvordan ulykker med oliespild kan undgås [OLJA1]. Foreløbig er rapporten omkring de kortsigtede effekter blevet forelagt HLG, som har anbefalet at alle relevante data for Island og Åland blev indføjet samt at fokus fordeles lige mellem Østersøen og de nordvestlige havområder. HLG forventer at en samlet rapport vil være færdig august 2005. Udover formidlingen af projektets resultater til EK-M og MR-M, vil der når udkastet til rapporten foreligger, blive taget stilling til en egentlig formidlingsstrategi.

Hav- og luftgruppen er blevet bedt om at følge udviklingen i Sellafield, og på grundlag af OSPARs RAD-arbejdsgruppe som forestår overvågningen af radioaktivitet i havene, vil gruppe holde EK-M orienteret.

4. Gruppens konkrete indspil til internationale forhandlinger

Indenfor luftområdet kommer HLG med konkrete input til EU's CAFE arbejde og konventionen om grænseoverskridende luftforurening (CLRTAP) [Projekterne FOX1, FOX12]. HLG kommer med konkrete input til internationale forhandlinger/møder i forbindelse med arbejdet omkring partikler, herunder kildefordeling, ved hjælp af udvikling og validering af analytiske værktøjer til bestemmelse af disse (PM_{10}). Det er direkte input til EU's CAFE arbejde (Working Group on particles), men vil også have stor politisk betydning i EMEP sammenhæng (Particulate Matter Monitoring Strategy). De nordiske input er specielt værdifulde, fordi Norden har en forholdsvis stor emission af partikler (PM_{10}) fra biobrændsler i forhold til resten af Europa og at emissionen fra denne sektor hidtil har været underestimeret. Desuden forventes det, at kortlægningen af de "små" partikler (PM_1 og $PM_{2.5}$) får endnu større politisk fokus end hidtil, idet de negative sundhedseffekter synes koblet direkte til størrelsen af partiklerne [Projekterne FOX3, FOX5, FOX6, FOX7].

For at styrke EMEP-modellen i policy-diskussioner støtter HLG et projekt omkring udvikling og implementering af data assimilation i modellering i regionalt perspektiv [FOX10]. Integrationen af overvågnings- og modelleringsdata vil resultere i en forbedret beskrivelse af fordeling/spredning af luftforurening i Europa og bidrage til et bedre basis for evaluering af bl.a. sundhedseffekter. Resultatet vil kunne bruges af de nationale forskningsinstitutioner i deres diskussion med UNECEs EMEP-CCC-arbejdsgruppe (Chemical Coordinating Centre) og EMEP-MSC/W (Meteorological Synthesizing Centre-West) og være et bidrag i forbindelse med revisionen af Göteborg-protokollen om begrænsning af forurening, eutrofiering og jordnær ozon (idet projektet det første år vil koncentrere sig om ozon, svovl og kvælstof forbindelser).

HLG støtter et projekt [FOX11], der bidrager til at afdække koblingen mellem den regionale luftforurening og de globale klimaændringer ved brug af RAINS-modellen. Modellen er central i arbejdet med revidering af NEC-direktivet og Göteborg-protokollen (modellen kan estimere nationale omkostningskurver for forskellige emissionsreduktionstiltag) og på lang sigt forventes projektet at komme med input til hvordan strategier for luftforurening og klimaændringer kan integreres ved at modellere effekterne af forskellige emissionsreduktionsstrategier for både klima og luftkvalitet, herunder omkostningsberegninger. Resultaterne forventes at kunne styrke de nordiske landes forhandlingsposition i forbindelse med de internationale konventioner (CLRTAP og UNFCCC; UN Framework Convention on Climate Changes).

Til understøttelse af implementeringen af EU's vandrammedirektiv kommer HLG med direkte input til definering af referenceforhold for næringsstofkoncentrationer i kystnære områder samt fastsættelse af kvalitativ klassificering. Resultaterne kan bruges i HELCOMs Monitoring and Assessment Group, EU's COAST-arbejdsgruppe og adskillige andre EU projekter (CHARM, MOLTEN, REBECCA) [Projekterne NUT2+NUT9+NUT10].

I forbindelse med videreudvikling af integrerede modelsystemer dels til beregning af miljøtilstanden, dels til styrkelse af økosystembaseret forvaltning, bidrager HLG med nordiske indspil til pan-europæiske marine miljøovervågningsprojekter (MERSEA, BOOS, HELCOM COMBINE, ICES's NORSEPP) samt EU/ESA GMES programmer (Global Monitoring for Environment and Security) i form af udviklingsprojekter, der kortlægger kildefordeling, transport, spredning (udveksling), omsætning og fjernelse i og imellem kystnære og åbent havområder af næringsstoffer i Nord- og Østersøen [NUT8].

For at styrke både den politiske og videnskabelige tiltro til de mange marine modeller, støtter HLG et valideringsprojekt (9 forskellige modeller gennemgås – alle modeller omhandler udvekslingen mellem kyst og åbne havområder til brug for kvantitative beskrivelser af eutrofieringen i Østersøen og Finske Bugten [NUT4]). Ved hjælp af modelsimulationer, der vurderer de potentielle ændringer i eutrofieringen, præsenteres "næringsstofsbudgetter", som kan bruges i forbindelse med kortlægning af følsomme/kritiske områder. Resultaterne er økologiske indikatorer (defineret i EU's vandrammedirektiv) og vil være direkte input til Baltic Sea Science Conference, ICES og BALTEX workshops. Projektet kører over 3 år og vil bidrage med kort- og langtidssimulationer.

5. Informationsvirksomhed

Knap en tredjedel af de projekter som forventes at blive finansieret af HLG i 2005 afsluttes også i 2005. Resten af projekterne løber over flere år og HLG forventer således ikke at have større informationsvirksomhed for disse projekter i løbet af 2005.

Projekterne indenfor luftområdet som afsluttes i år, er karakteriseret ved, at projekresultaterne er bidrag til tiltagsarbejdet og i vid udstrækning er en forbedring af det eksisterende vidensgrundlag til revidering af protokollerne under konventionen af lang-transporteret grænseoverskridende luftforurening (CLRTAP). Mange af projekterne foregår i dialog med UNECEs CLRTAPs arbejdsgrupper (Working Group on Effects og EMEPs arbejdsgrupper: Task Force Emission Inventories and Projections, Task Force Measurement and Modelling); EU's CAFE-programmets arbejdsgrupper samt de nationale forskningsprogrammer, og formidlingen sker typisk gennem workshops og seminarer. Slutproduktet er typisk en teknisk rapport (de fleste udgives som TemaNord-rapport, resten i de nationale institutioners regi) eller videnskabelige (peer-reviewed) artikler, som præsenteres i de forskellige samarbejdsfora. Herudover vil enkelte projekter oprette en projekt-web-side, dels til brug som diskussionsforum for alle interesserede parter, dels til brug for videreformidling.

På nationalt plan viderefremmes projektresultaterne dels gennem HLGs nationale repræsentanter dels gennem ekspertgruppens medlemmer, som har et stort fagligt netværk. Endelig annoncerer HLGs hjemmeside med nye rapportudgivelser.

Der forventes ingen afsluttede hav-projekter i 2005 (størstedelen er 2-3 årige projekter) og informationsaktiviteterne forventes derfor at være meget begrænsede.

Work-shops:

Gruppen planlægger i foråret en workshop: "Hydrodynamisk modellering og evalueringskriterier" og være åben for deltagere med interesse for marin eutrofiering. Annoncering vil ske på HLGs hjemmeside og HLG's vil være ansvarlig for en direkte henvendelse til de nationale institutioner. Der bliver udarbejdet workshop proceedings, som vil være elektroniske tilgængelige og de nationale repræsentanter vil viderefremme resultaterne til relevante institutioner. Herudover vil HLGs sekretariat sikre, at proceedings (samt den endelige rapport) viderefremmes til nærområdelandene. Den endelige rapport foreslås præsenteret for EK-M i 2008.

På baggrund af et ideoplæg til en større fælles nordisk publikation om havmiljøet ("Nordic Seas: Ecology and Environmental Status") som blev præsenteret for HLG, NMD, NKG, NKF, MiFi i 2004, vil HLG arbejde med at få afgrænset og defineret indhold og form på det videre informations/formidlingsaktiviteter.

HLGs hjemmesiden indeholder en liste over samtlige rapporter, som HLG har støttet finansielt. Kildehenvisninger og links gives til trykte rapporter og publikationer. Hjemmesiden indeholder desuden en kalender med aktuelle møder, workshops og seminarer (med henvisning til ansvarlige projektledere som kan kontaktes, såfremt man ønsker at deltage i arrangementerne).

6. Samarbejde med andre grupper og sektorer

Hav- og luftgruppen samarbejder med NMD på 3 projekter:

- 1) "Defining reference conditions for coastal areas in the Baltic Sea for the Water Framework Directive (DEFINE)", hvis primære formål er at definere referenceforhold for næringsstofkoncentrationer i de kystnære områder af Østersøen ved brug af diatomer som indikatorer herunder udvikling af omsætningsfunktioner til at definere baggrunds-koncentrationer for nitrogen og fosfor. Alle landes nationale myndigheder omkring Østersøen skal udarbejde værktøjer til bestemmelse af referenceforhold, mod hvilke man kan bestemme effekten af tidligere og fremtidige miljøpåvirkninger. Samtlige lande kan således drage fordel af det nordiske projekt som udnytter sammenligneligheden i implementering af vandrammedirektivet.
- 2) "Estarine Quality Classes for Water Framework Directive Indicators (EQUAL)", hvis formål er at udvikle et klassifikationssystem for marine områder baseret på statistiske principper og analyse af eksisterende data. Projektet har et vigtigt strategisk element, da vandrammedirektivet ikke tager højde for de statistiske aspekter ved den klassifikation, som skal være operationel i 2007. Projektet bidrager til, at der etableres et generelt anvendeligt værktøj, som resulterer i en samstemmende klassifikation indenfor det nordiske område,
- 3) "A comparative assessment of POPs and their metabolites in the West Nordic and the Baltic proper environment", hvis primære formål er, ved brug af biomarkører, at bestemme forureningsniveauet for POPs og omsætningen af disse (metabolismen), herunder øge forståelsen for optagelse af POP i mennesker. Resultaterne vil udgøre et godt videngrundlag i OSPAR (herunder ASMO – Environmental Assessment and Monitoring Committee, som bl.a. arbejder med at fastlægge miljøkvalitetsmål for indholdet af giftstoffer i havfugleæg) og ICES.

Derudover samarbejder HLG med MiFi på et enkelt projekt:

- 4) Environmental risk assessment of chemicals from marine fish farms – medicines, biocides and POPs from fish feed, hvis primære formål er at kortlægge forbruget af medicin og biocider i bl.a. fiskefoder i forbindelse med havbrug, herunder vurdere effekten på det omgivende miljø, med henblik på at tilvejebringe grundlag for udvikling og implementering af produktionsmetoder, der sikrer at fiskeproduktionen i de nordiske havbrug foregår på en miljø- og sundhedsmæssig forsvarlig måde. Resultaterne forventes at kunne anvendes direkte af de nationale myndigheder (input til i OSPARs Joint Assessment Monitoring Programme (JAMP)) og brancheforeningerne for fiskeopdræt i de nordiske lande til bl.a. miljøvurdering og regulering af havbrugsaktiviteter. I forbindelse med EU's handlingsplan for akvakultur, vil projektet bidrage til at sætte fokus på miljøvenlig produktion ud fra et nordisk perspektiv.

Fordelene ved samarbejdsprojekterne er et bredere spektrum af faglig kompetence, som kan bidrage til en mere holistisk tilgang til problemstillinger, som ellers kunne have en meget snæver faglig tilgang. Samarbejdsprojekterne bidrager ligeledes til at en større kreds af interessenter involveres (stærket netværk) og hermed øget formidling af resultaterne. Samarbejdsprojekterne tilstræber en afbalanceret kreds af interessenter, således at følelsen af ejerskab fastholdes/forankring i institutionerne. I forbindelse med samarbejdsprojekterne, er det aftalt, at en arbejdsgruppe (typisk den gruppe som finansierer mest) bliver fagligt ansvarlig for projektet (monitoring) og forestår den økonomiske sagsbehandling - så et tungt bureaukrati undgås.

HLG påtænker møder med MJS, NMD og NKG (eventuelt i forbindelse med NMRS seminar om implementering af

MHP 2005-08) for at diskutere fælles interesser (e.q. vandrammedirektiv, POP og tungmetaller) og styrke samarbejdsrelationerne.

7. Projektkatalog

Der henvises til det samlede projektkatalog på hjemmesiden, hvor projekterne beskrives:

- Projektets navn
- Kontaktpersoner
- Løbetid
- Deltagende lande
- Arbejdsgruppe
- Projektgruppe
- Kobling til det nordiske miljøhandlingsprogram, formål og forventet resultat
- Kobling til strategien for bæredygtighed udvikling
- Kort beskrivelse
- Formidlingsforslag
- Samarbejdsrelationer, andre arbejdsgrupper og sektorer
- Søgeord

8. Hav- og luftgruppens sammensætning

Gruppens ordførende for 2005 og 2006 er Lars Lindau fra det svenske Naturvårdsverket. De øvrige medlemmar er:

Luftrepræsentanter

Christian Lange Fogh, Miljøstyrelsen
Lars Moseholm, Danmarks Miljøundersøgelser
Alec Estlander, SYKE, Finland
Anne Beate Tangen, Miljøverndepartementet Norge
Eli Marie Åsen, Miljøverndepartementet Norge
Tina Kreutzmann-Pedersen, Grönlands Hjemmestyrelse
Sverker Evans Naturvårdsverket, Sverige

Marine repræsentanter

Jesper Andersen, Danmarks Miljøundersøgelser
Maija Pietarinen, Finlands Miljøministerium
Per-Erik Iversen Statens Forurensningstilsyn
Maria Gunnleivsdóttir Hansen, Miljö- og
Levnedsmiddelstyrelsen, Färöarna
Andreas Vedel, Grönlands Hjemmestyre
Stefan Einarsson, Umhverfisstofnun, Island

Hav- og luftgruppen har en Ekspertgruppe som giver videnskabelig støtte i forbindelse med ansøgningernes kvalitet og relevans samt bistår i forbindelse med formidling af projektsresultaterne. Ordførende i ekspertgruppen er Øystein Hov, Det norske Meteorologisk Institutt.

9. Budget for arbejdsprogrammet 2005

For 2004 er der pr. 30. september udbetalt i alt 805.087,- DKK

Ifølge kontrakterne kan der udbetales 70% af den totale kontraktsum i år 2004. De resterende 30% udbetales først når slutrapporten er godkendt af arbejdsgruppen i første kvartal af 2005. HLG forventer dog, at enkelte ikke vil nå at få faktureret. Der forventes således at blive udbetalt omkring 2.8 mio. DKK.

Der er disponeret for i alt 4.735 mio. DKK i egentlige kontrakter for 2005. Det resterende beløb er til drift af sekretariatet samt Københavnsaftalen. HLG støtter sekretariatet for implementering af Københavnsaftalen, hvis formål er at øge det regionale samarbejde om at beskytte havmiljøet (bekæmpelse af forurening af havet med olie og skadelige stoffer) gennem rapportering, pligt til oprettelse af et beredskab og aftale om bistand parterne imellem. De kontraherende parter mødes regelmæssigt, og der er nedsat tekniske arbejdsgrupper. De 150.000 DKR går til delvis finansiering af en fuld-tids-sekretær for sekretariatet.

Gruppen har ingen frie midler!

Budgettet for arbejdsprogram 2005 se venligst bilag 1.

Bilag 1 til Hav- og luftgruppens arbejdsprogram

Tabellen viser gruppens samlede budget for 2005 samt hvilke projekter, der forventes at fortsætte i 2006. To forskellige scenarier forslås, beroende på om der for 05NUT4 støttes med nærområdemidler eller ej (scenario I forudsætter støtte fra nærområdemidlerne). Fordeling af %-satserne på de tre søjler er groft estimeret. For-slaget baseres på et budget på 5.2 mio. dkr, i tillæg overføres 450.000 dkr fra 2004, idet et enkelt vedtaget

projekt alligevel ikke blev igangsat.

Projekt nr	Institution/ Projektleder	Scena- rio I (+nær.) [i 1000 DKK]	Scena- rio II (-nær.) [i 1000 DKK]	Tids- period	% Nor- den	% Eu/int.	% Nær- område	Prog- nose 2006 [i 1000 DKK]	Kommentar
05FOX1	Basecation deposition 2005 (IVL Svenska Miljöinstitut)	250	250	2004-05		100		0	Afsluttes 2005
05FOX2	Programme review, improve- ment and harmonisation of the Nordic Air Emission In ventories (Finlands Miljöcentral)	250	250	2004-05	100			0	Afsluttes 2005
05FOX3	Intercomparison of methods for determination of tracers of residential wood burning in PM10 in ambient aerosols (Norwegian Institute for Air Research)	100	100	2005	100			0	Afsluttes 2005
05FOX5	Test of a filter pack combi- ned with a PM10 inlet (IVL Svenska Miljöinstitut)	150	150	2004-05	50	50		0	Afsluttes 2005
05FOX6	Validated models describing Nordic urban and regional concentrations of particles and OC/EC (National Env. Research Institute)	500	500	2004-06	50	50		500	2004-06
05FOX7	Measurement of PM1, PM2,5 and PM10 at Nordic back- ground stations using low cost equipment (VL Svenska Miljöinstitut)	150	150	2005-06		100		150	2005-06
05FOX10	Development and applica- tion of data assimilation in regional scale modelling (Norwegian Institute for Air Research)	300	300	2005-07		100		300	2005-07
05FOX11	Linking European air pollu- tion and climate change strategies – synergies & constraints (CICERO)	250	250	2005-		100		250	Flerårigt projekt
05FOX12	Modelling ammonia emissi- ons in Eulerian regional models (Danish Inst. of Agri- cul. Science Research)	200	200	2004-05	50	50		0	Afsluttes 2005
05NUT1	Dissolved Organic N as a key nutrient for marine plankton (DONKEY) (Uppsala University)	450	375	2004-06	100			375	2004-06
05NUT2	Cost-effective reduction of the nutrient load to a Baltic Sea sub-basin – combined economics & ecology (Finnish Environment Institute)	150	150	2004-06	50		50	150	2004-06 Ansøger om nærområdemid- ler
05NUT4	Ensemble model simulation for assessment of potential changes of eutrophication in the Baltic Sea and its sub- basin of Gulf of Finland (Finnish Institute of Marine Research)	250	400	2005-07	25		75	400	2005-07 Ansøger om nærområdemid- ler
05NUT8	The Baltic and North Sea marine environmental mo- delling assessment initiative (BANSAI) (Norwegian Institute for Marine Research)	450	400	2005-07	50		50	400	2005-07
05NUT9	Defining reference condi- tions for coastal areas in the	300	300	2004-06	100			300	2004-06 I samarbejde

Projekt nr	Institution/ Projektleder	Scena- rio I (+nær.) [i 1000 DKK]	Scena- rio II (-nær.) [i 1000 DKK]	Tids- period	% Nor- den	% Eu/int.	% Nær- område	Prog- nose 2006 [i 1000 DKK]	Kommentar
	Baltic Sea for the WFD (Södertörn Högskola)								med NMD
05NUT10	Estaurine quality classes for WFD (EQUAL) (National Env. Research Institute)	200	200	2004-06	50	50		200	2004-06 EU's vandram- medirektiv – i samarbejde med NMD
05NUT13	Marine Modelling workshop (NN)	200	200	2005-08	100			200	2005-08 Planlægges 4 workshops, hvor DK, Fin, Norge, SE er arrangører
05POP1	A comparative assessment of POPs and their metaboli- tes in the West Nordic and the Baltic proper environ- ment (University of Iceland)	100	100	2004-06	100			100	2004-06Samarb. NMD
05POP2	Environmental risk asses- sment of chemicals from marine fish farms – medici- nes, biocides and POPs from fish feeds (Danish Hydraulic Institute)	80	80	2005	100			0	2005 MiFi lead- arbejdsgruppe (finansierer 90%)
05OLJA1	Description and dissemina- tion of long term ecological effects by oil spill in the Baltic Sea, Kattegatt, Skage- rack and the North Atlantic (IVL Svenska Miljöinstitut)	200	200	2004-05	100			0	2005
	Workshop: Strategi for opfølg- ning af MHP 2005-08 samt formidling / NN	195	195	2005				0	2005
	Sekretariat	925	925					925	
Total sum		5.650	5.675					4.250	

Samlet projektbeløb fordelt på søjler (de faste omkostninger er ikke medtaget i dette budget), Scenario 1:

Søjle	1.000 DKK	%-vis fordeling
Norden	2.567,5	56,6
EU/International	1.475,0	32,6
Nærområdet	487,5	10,8
Total	4.530,0	100,0

Scenario 2:

Søjle	1.000 DKK	%-vis fordeling
Norden	2.505,0	55,0
EU/International	1.475,0	32,4
Nærområdet	575,0	12,6
Total	4.555,0	100,0

HLG-sekretariatet:

Posterings	1.000 DKK
Løn, pension, administrative udgifter, ferie m.v.	476

Rejseaktiviteter	64
Mødeafholdelse	10
Oversættelse + trykning	150
Expertgruppens rejser	75
Københavnsaftalen	150
Total	925

Arbejdsgruppen betaler selv sine rejser, mens der afsættes midler til ekspertgruppens rejseaktiviteter. Rejseomkostningerne for 2 årlige møder i hav- og luftgruppen samt et møde i ekspertgruppen estimeres til 300.000,- DKK (gennemsnitlig rejseomkostninger på 6.500 DKK pr. medlem).